

ADOBE
CREATIVE CLOUD

InDesign

Kezdő lépések

Dr. Péter Kristóf

Merca**tor**
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-365-315-9

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2014
© Mercator Stúdió, 2014

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.

www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
www.facebook.com/mercator.studio

T: 06-26-301-549
06-30-305-9489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	18
INDESIGN ALAPOK	25
Újdonságok története	26
Az InDesign CS2 újdonságai	26
Új vizuális fájlböngésző	26
Metaadatok a dokumentumban	28
Korábbi formátum mentése	28
Version Cue 2.....	29
Objektumok, töredékek kezelése	29
InCopy összehangolás	30
Rétegösszeállítások átvétele	30
Word fájlok automatikus átvétele	31
PDF fájlok automatikus átvétele	32
Gyorseszközök, gyorsalkalmazás	32
Rugalmas XML támogatás	33
Ismételt átalakítás.....	33
Objektumstílusok	33
Kibővített árnyékolás	34
Következő stílus	34
Stílusok törlése és helyreállítása	35
Javított színrendszer.....	35
Szövegszerkesztés fejlesztései	35

Elemek lehorgonyzása	37
Színre osztott előnézet.....	37
Alakzat átalakítása	38
WYSIWYG font menü	38
Adobe Stock Photos	39
Átalakított sűgő.....	40
Az InDesign CS3 újdonstágtái.....	41
Kreatív bővítések.....	41
Új felhasználói felület.....	41
A felhasználói felület tesztre szabása	42
Testreszabott menűk	42
Munkaterületek mentése	42
Továbbfejlesztett vezérlőpult	43
Rugalmas kompakt panelek	43
Javított szöveg körfolytatás	43
Kreatív hatások.....	44
Áttetszőségvezérlők finomítása	47
Használhatóbb Karakterjelek panel	48
Munkakönnyítő fejlesztések	48
Több fájl elhelyezése.....	49
Elhelyezett InDesign-dokumentum	49
Bővített Gyors alkalmazás	49
Gyors keretkitöltés.....	50
Vizuális Oldalak panel	50
Egymásba ágyazott stílusok ismétlése	51
Táblázat- és cellastílusok	51
E-mail alapú hozzárendelések az InCopy- munkafolyamatokhoz.....	52
Exportálás XHTML-fájlbá.....	52
XML formátumból automatikusan létrehozott elrendezések ...	53
XSLT- és CALS-táblák támogatása.....	53
Agát mértékegységek.....	53

Hosszú dokumentumok támogatása	53
Szövegváltozók.....	53
Speciális felsorolásjeles és számozott listák	54
Szélesebb körű keresési és csereszolgáltatások	54
Az InDesign CS4 újdonságai	55
Hatékonyságfokozó újdonságok.....	55
Programozható segédvonalak	56
Programozható kiterjedések	56
Programozható térközök.....	57
Oldalpár elforgatása	57
Arányos elhelyezés.....	58
Kontaktlap létrehozása	58
Intelligens szövegtördelés	59
Élő ellenőrzés	60
Sortávolság-alapú szövegrács.....	60
Felhasználói szótárak minden nyelven	61
Beágyazott megjegyzések támogatása a táblázatokban	61
Táblázatok (Szövegegység-szerkesztőn)	61
Új stílusok párbeszédpanel.....	62
GREP-támogatás a karakterstílusokhoz.....	63
Infóobjektumok áthelyezése	64
Infóterület oldalszámai.....	64
Alkalmazás kerete	64
Alkalmazássáv, dokumentumablakok.....	64
Feladatalapú munkaterületek	65
Az Illustrator CS4 rajztábláinak támogatása	66
Adobe közösségi segítségnyújtás	66
ConnectNow az Acrobat.com webhelyen	67
A testre szabható Hivatkozások panel.....	68
Újracsatolás mappához	69
INDB-fájlszűrő	69
Közzététel újdonságai	69

Feltételes szöveg.....	69
Kereszthivatkozások.....	70
Rejtett szöveg jelzője.....	71
Interaktív újdonságok	71
XFL exportálása az Adobe Flash CS4 Professional program számára.....	71
SWF-fájl exportálása	71
Oldalátmenetek SWF- és PDF-fájlokban.....	71
Élő szöveg exportálása.....	72
Objektum automatikus átalakítása	72
Ismétlődő képek észlelése	73
Továbbfejlesztések.....	73
Az InDesign CS5 újdonságai.....	83
Tervezés és elrendezés	83
Különbféle oldalméretek	83
Megújult Rétegek panel	84
Egyéni oldalméretek	85
Átalakítás egyszerűbben	85
Térköz eszköz	91
Hasábáttörő és hasábosztó bekezdések.....	91
Együtt az előzővel.....	92
Hasábegyensúly	93
Függőleges sorkizárás nem téglalap alakú keretekben.....	93
Élő sarokhatások.....	94
Színtár a Vezérlőpulton	95
Automata méretigazítás.....	95
Továbbfejlesztett rácsban elhelyezés.....	96
Több keret rajzolása rácsban	96
Objektum másolatának létrehozása rácsmintázatban	97
Élő felirat metaadattól.....	97
A Mini Bridge	98
Szorosabb együttműködés az Adobe Bridge programmal.....	99

Tervezés új médiára	101
FLV és MP3 importálása	101
Média panel	101
Mozgáskészletek	102
Animáció panel	103
Időzítés panel	104
Objektumállapotok panel	104
Előnézet panel	105
URL-ek hivatkozássá alakítása	105
Képpont mértékegység	105
Továbbfejlesztett exportálások	106
Együttműködés	108
Integrált megjegyzés és véleményezés (CS Review)	108
Szövegváltozások követése	108
Dokumentumtelepített betűtípusok	109
Buzzword-együttműködés	109
Bemutató üzemmód	110
Oldalbélyegképek színcímkei	111
Kezelhetőség, termelékenység	111
Eszközváltó gyorsbillentyűk	112
Eszköztippek	112
Háttérfeladatok	112
Közösségi segítségnyújtás	113
Eredeti szerkesztése több kijelölt elemnél	114
Kezdő oldalszám megadása	114
Objektumzárolás új beállításai	115
Újracsatolási fájlkiterjesztés	115
Objektumok elrejtése	116
Elhelyezés kurzor Adobe Bridge-elem áthúzásakor	116
Könyvfájl megnyitása Intézőben, Keresőben	116
Egyéb továbbfejlesztések	117
CMYK értékek kerekítése egész számra	117

Összes segédvonal törlése.....	117
Nagyítás-kicsinyítés párbeszédpanelből.....	117
Új alapértelmezett betűtípus	117
Több hivatkozás összecsukása egy forrássá	118
Szövegegység-szerkesztő ablakhelyzetének megjegyzése .	118
Hajtásjelek	118
Módosított, áthelyezett menüparancsok	119
Az InDesign CS6 újdonságai	120
Alternatív elrendezések	121
Rugalmas elrendezések	123
Rugalmas oldalszabályok	124
Hivatkozott tartalom	126
Tartalomgyűjtő és -elhelyező eszközök	129
Egyéni stílusleképezés	129
Helyi szerkesztések megőrzése	130
Munkát könnyítő fejlesztések	130
Ablakfelosztás	131
Legutóbb használt betűtípusok.....	131
Kulcsobjektumhoz igazítás	132
Mentés korábbi verzió formátumában	133
Szürkeárnyaltos PDF exportálása és próbanyomata.....	133
Összetett számítások szövegmezőkben.....	134
PNG exportálása	135
Exportálási fejlesztések	136
Digitális kiadványszerkesztés	136
Új dokumentum készletek	136
Elsődleges szövegkeret.....	137
Szövegkeret kitöltési beállításai.....	138
Digitális kiadványszerkesztési munkaterület.....	139
Folio Builder és Folio Overlay panel	140
EPUB és HTML5	141
Az EPUB2 fejlesztései	141

EPUB3.....	143
Elrendezéses EPUB3	144
HTML.....	144
Interaktivitás	145
PDF-úrlapok létrehozása	145
Interaktív PDF exportálása oldalakként	147
HTML-objektumdarabok beágyazása	147
Nyelvi támogatás	148
Helykitöltő szöveg megadott ábécével	148
HunSpell-fejlesztések	149
Indiai támogatás	149
Közel-keleti írás támogatása	150
Extension Manager CS6.....	150
Az InDesign CC újdonságai.....	151
Új terjesztési mód	151
Új frissítési eljárás és szinkronizálás	152
Új felhasználói felület.....	152
Nagy felbontás támogatása	153
64 bites támogatás	153
QR-kód generálása	153
Betűtípus-kezelés továbbfejlesztése	154
A betűtípus lista módosítása	154
Betűtípus kiválasztása	156
Kedvenc betűtípusok használata	156
Egyszerűsített EPUB exportálás.....	157
Exportálás CSS nélkül	157
CSS exportálása.....	158
Tartalomjegyzék generálása.....	158
Tárgymutató generálása.....	159
Az Adobe Exchange panel	159
Egyéb újítás.....	160
A program környezete	160

A billentyűzet	163
Az egér	167
Az InDesign használata	169
A program telepítése	170
A program indítása	175
A program aktiválása	181
A felhasználói felület	181
Rendszer- és képlakok	183
Lebegő ablakok	186
A kezelőfelület testre szabása	188
Gördítősávok	190
Menük	190
Állapotsor	190
Párbeszédpanelek	192
Rács	193
Vonalzók	194
Vonalzó-segédvonal	195
Hasáb-segédvonal	199
Programozható segédvonal	201
Soregyen	202
Az eszköztár	203
Az eszköztár vezérlő gombjai	211
Opcióeszköztár	213
Pannelek	213
Helyi menük	216
Gyorsbillentyűk, billentyűkombinációk	217
Környezeti beállítások, alapértelmezések	218
A Súgó használata	218
Frissítések	222
Parancskiadás és visszavonás	224

ÁLLOMÁNYOK ÉS KÉPEK KEZELÉSE	226
Az InDesign fájltypusai	228
Pixeles és metafájl formátumok.....	229
Új kiadvány létrehozása.....	229
Kiadványkészítés sablonból	232
Kiadványok megnyitása	233
Megnyitás böngészéssel	239
Legutóbbi dokumentumok betöltése.....	239
Csatolások frissítése	240
Visszatérés a mentett változathoz	240
Importálás.....	241
Helyreállítás.....	246
Dokumentumok mentése.....	247
Mentés korábbi InDesign-verziók formátumába	248
Exportálás.....	249
Mentés Adobe PDF formátumba	249
Mentés PostScript formátumba	253
Oldalak mentése külön képként	254
Exportálás Flash (SWF) formátumba	255
Exportálás Flash (XFL) formátumba.....	257
InDesign Markup (IDML) dokumentum exportálása	258
Exportálás SVG formátumba.....	258
Exportálás Digital Editions számára	260
Exportálás HTML formátumba.....	263
Fájlok lezárása	264
Másolatok készítése	264
Fájlinformációk	265
Az Adobe Bridge kezelése	266
Képek megtekintése és kiválasztása.....	267
Képek elforgatása	273
Képek kötegelt átnevezése	273
Képek törlése	275

Képek megnyitása	276
Képek betöltése fényképezőgépről	276
RAW képek feldolgozása	278
Diavetítés.....	284
Mentés a Webre – galériakészítés	286
Mentés PDF-be – bemutató készítés	287
Kiegészítő információk hozzáadása	288
Képek rangsorolása.....	289
Képek címkézése	290
Metaadatok módosítása	290
Kulcsszavak eltárolása	291
Képek keresése.....	293
A mini Bridge kezelése	295
Hasznos tanácsok	300
NAVIGÁCIÓ, MEGJELENÍTÉS.....	302
A nagyítás beállítása	302
Tényleges méret.....	303
Oldalpár	303
Oldalnyi nagyítás	304
Teljes munkaterület	305
Nagyítás a kéz eszközzel	305
Nagyítás billentyűkkel	306
A nagyító eszköz használata	306
Nagyítás az egérkerékkel	307
Nagyító parancsok.....	307
Referenciaablak használata	308
Megjelenítési módok.....	308
Szokásos képernyőmód	309
Előnézet képernyőmód	310
Kifutó képernyőmód	311
Infó képernyőmód	311

Bemutató üzemmód	311
Oldal mozgatása.....	312
Mozgatás görgetéssel	313
Mozgatás az egérkerékkel.....	313
Mozgatás a kéz eszközzel.....	314
Mozgatás, nagyítás billentyűkkel	314
Oldalelemek megjelenítése	316
MESTEROLDALAK	318
SZÖVEGKERETEK KEZELÉSE.....	326
Keretek létrehozása.....	327
Szövegkeret tulajdonságai.....	331
Szövegkeret sarokbeállítása.....	336
Szövegírás, javítás	337
A nem nyomtatható karakterek.....	340
Kurzormozgás	343
Szövegkijelölés	344
Karakterformázás	345
Karakterstílusok használata	352
Karakterstílus-műveletek	357
Bekezdésformázás	359
Sorkizárás.....	365
Sorok együtt tartása	366
Elválasztás	367
Iniciálék és stílusok egymásba ágyazása	370
Bekezdés léniák	372
Bekezdésformázás panelen	374
Bekezdésstílusok használata	375
Bekezdésstílusok gyors alkalmazása	379
Word-stílusok konvertálása	380

Vágólap használata	383
Szövegkeretek méretezése	385
Szövegkeretek összekapcsolása.....	385
Szöveg körbefolyatás	386
Szövegfolytatás mesteroldalelemekre	388
Egyszerű objektum körbefolyatása	388
Importált képek körbefolyatása.....	390
Negatív körbefolyatás létrehozása	393
Körbefolyatás alakjának módosítása	394
Rögzített objektum körbefolyatása	394
Körbefolyatás kihagyása rejtett rétegeken.....	395
Szöveg sorkizárása körbefolyatásnál	396
Más alkalmazásból származó szövegek.....	397
Karakterjelek beillesztése	398
Tartalomjegyzék készítése	399
Könyvek készítése.....	400
Korrektúrák kezelése	400
RAJZOLÁS ÉS SZÖVEGÍRÁS GÖRBÉRE	403
Görbék szerkesztése	406
Egyenes vonalszegmensek rajzolása	409
Ívek rajzolása.....	410
Görbe rajzolásának befejezése	412
Ívrajzolás egyenes vonal után	412
Egyenes rajzolás görbe után	413
Sarokponton kapcsolódó két ívelt szegmens rajzolása	414
Rajzolás a Ceruzával.....	414
Szabályos rajzelemek készítése.....	417
Szövegírás görbére	420

OBJEKTUMMŰVELETEK	422
Kiválasztások.....	422
Helyzetmódosító parancsok	424
Mozgatás	424
Forgatás	425
Döntés	426
Csomó- és iránypontok áthelyezése.....	427
Átméretezés	428
Törlés és vágás	429
Részleges törlés	429
Objektumok szétvágása	429
Torzítások.....	430
Szabad átalakítás	430
Vetett árnyék	431
Lágy perem.....	432
Bevésés és domborítás	432
Sarokhatások	434
Objektumok közötti műveletek.....	435
Objektumok egyesítése	435
Kivonás az alsó objektumból	436
Objektumok közös része	437
Kizárás.....	437
Hátsó kivágása	438
Görbealakító műveletek.....	438
KITÖLTÉS ÉS SZÍNEZÉS	440
A Szín panel	442
Színmodellek	443
RGB modell	444
CMYK modell.....	444
Színbeállítás	445
Szín mentése.....	446

Színátmenetes kitöltések.....	449
Körvonal beállítása	450
Vonalvastagság	451
Vonalvégződés és csatlakozás.....	452
Szaggatott körvonal	453
RÉTEGKEZELÉS.....	455
A rétegkezelő panel	455
Rétegek kialakítása	459
Réteg létrehozása menüből.....	459
Réteg létrehozása ikonnal	460
Réteg megkettőzése	460
Réteg kiválasztása	460
Rétegsorrend	461
Réteg törlése	461
Rétegek egyesítése	461
Csoportok	462
Átlátszóság és összhatásmód	462
TÁBLÁZATOK KEZELÉSE	470
Táblázat létrehozása	470
Táblázat létrehozása menüből	470
Szöveg táblázattá alakítása.....	471
Táblázat átvétele más alkalmazásból.....	472
Táblázat beállítása	473
Kijelölések táblázatban	477
Cellatulajdonságok	478
Táblázatméretek módosítása	480
Táblázat átalakítása szöveggé	481

NYOMTATÁS	482
Nyomtatás előtti ellenőrzés	482
Oldalbeállítás	485
Színkezelés	486
Színek ellenőrzése a képernyőn	490
Nyomtatási alapbeállítások	491
Nyomtatási beállítások	492
A nyomtatás elhelyezése	494
A kifutó és a nyomdai kellékek	496
Színre bontás	497
Rácsbeállítás	500
Alátöltés, túltöltés	501
Egyéb beállítások	503
A nyomtató beállítása	504
A dokumentum nyomtatása	508
IRODALOM	509

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

Az Adobe Systems Incorporated cég InDesign kiadványszerkesztő programja a személyi számítógépeken eddig egyeduralgó QuarkXPress babéjaira tör. Voltak már ilyen próbálkozások (például a Corel-féle Ventura vagy az Adobe-féle PageMaker), ámde ezek bár sok jó szolgáltatással rendelkeztek, nem lehettek átütőek, több okból is. Egyrészt amikor ezek piacra kerültek, a személyi számítógépek elterjedtsége sokkal kisebb volt, másrészt akkoriban még az Internet sem volt, hogy a számítógépes kiadványszerkesztést – tekintettel a web alapú megjelenésre és terjesztésre – erősítse.

Azóta sok minden gyökeresen megváltozott, elterjedt a PC, az asztali kiadványszerkesztés (*Desk Top Publishing*) és az Internet is. Az Adobe pedig kihozott egy olyan, minden igényt kielégítő kiadványszerkesztő programot, vagyis az InDesign alkalmazást, amely már méltó vetélytársnak számít. Ebbeni voltát megerősíti az a tény is, hogy már a CS2 változatban lokalizálták, vagyis elkészült a magyar nyelvű változat is. Szerencsére ugyanez érvényes a CC (azaz a 9.) változatra is. Jelen kötetünk tárgyát az angol verzió képezi.

A grafikus programok a képezelés és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak (bár ma már léteznek hibrid rendszerek is). Ezzel szemben a rasztergrafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép

memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A rasztergrafikus programok közé tartozik az Adobe cég Photoshop nevű programja, amely egyfajta etalon a képfeldolgozással és grafikával foglalkozók körében, ugyanakkor azonos szintű konkurenciával alig rendelkezik (a fejlesztő honlapja: www.adobe.com). Ezzel a szoftverrel szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható. A programban korábban többféle újítás jelent meg, amelyet előbb vagy utóbb a konkurens programok fejlesztői is átvettek. Ezek közé tartozik a rétegek kezelése (amikor a kép jellemző részeit különböző rétegekre helyezük, és rétegenként módosítjuk), vagy a beépülők, azaz a „plugin”-ek használata (ezek egy külön könyvtárban elhelyezkedő, esetleg más fejlesztőtől származó, speciális funkciójú fájlok, külön programok, amelyek betöltés után beépülnek a Photoshop program menürendszerébe).

A képek rétegenkénti kezelése azért előnyös, mert a rétegekre helyezett objektumokat a kép más rétegeinek módosítása nélkül változtathatjuk meg, tartalmukat önállóan mozgathatjuk. A rétegeket átlátszóvá tehetjük, közöttük különféle csoportosítási és egyéb műveleteket végezhetünk, sorrendjüket másíthatjuk, rajtuk külön-külön más grafikus szűrőt alkalmazhatunk stb.

A beépülők is szabvánnyá váltak, ezeket szintén használják más retusáló programok. A legtöbbjük egyfajta grafikus szűrő, a szaknyelvi zsargonban „effekt”, de készültek, fájlátalakító, védjegykezelő pluginek is. A grafikus szűrők a kép kijelölt részén vagy az aktuális réteg tartalmán hajtanak végre valamilyen látványosak műveletet. Ezeket a szűrőket néhány másik programban (például az Adobe Illustrator, CorelDraw, Corel Photo-Paint, Paint Shop Pro szoftverekben) is használhatjuk.

A Photoshop a nyomdai előkészítés és képfeldolgozás legelterjedtebb programja. Külön érdekesség, hogy már az 5.0-ás változatot is lefordították magyar nyelvre. 2002-ben jelent meg a program 7.0-ás, 2004-ben CS (8.0), 2005-ben CS2 (9.0), majd 2007-ben CS3 (10.0), 2009-ben CS4 (11.0), 2010-ben CS5 (12.0), 2012-ben CS6 (13.0), 2013-ban CC változata. E programnak is csakhamar megjelent a magyar nyelven lokalizált változata. Az Adobe

Photoshop CC magyar nyelvű programváltozata a program közép-európai felhasználók számára adaptált, javított verziója, amelyben a szöveget a számítógépen telepített operációs rendszertől függően cseh, magyar, görög, lengyel, orosz és török nyelven is megadhatjuk. A magyar nyelvű verzió mindenben megegyezik a Photoshop CC programmal, de támogatja a magyar karaktereket és az Unicode szabvány szerinti, 16 bites karakterkészleteket.

Ez a képszerkesztő program az egész világon szabvánnyá vált a Macintosh és a PC platformon egyaránt. A program kezeli a CMYK színmódot is, ezért jól használható a dokumentumok nyomdai előkészítésére is. A két platformon a program kezelése szinte teljesen megegyezik, a néhány eltérésre az adott helyen felhívjuk a figyelmet. Az egyik különbség az eltérő könyvtárszerkezet, egy másik eltérés a billentyűkombinációk használata. A PC-ken például a **Ctrl** billentyű nyomva tartása szükséges egyes funkciók kiváltásához, míg a Macintosh rendszereken ennek a **Command** (⌘), illetve az „Alma” billentyű felel meg.

A vektorgrafikus programok közé tartozik az Adobe Systems Incorporated cég Illustrator nevű programja, amely a bitképes Photoshophoz hasonlóan egyfajta etalon, ipari szabvány a grafikával foglalkozók körében. Az első Illustrator 1987-ben jelent meg. Eredetileg Apple Macintosh számítógépeken volt használható, később megjelent IBM kompatibilis személyi számítógépeken használható változata is. A vektoros rajzszerkesztők egyik legelterjedtebb, legkedveltebb programja az egész világon. E piacon a CorelDRAW örök vetélytársa. Míg az ellenlábas népszerűségét annak köszönheti, hogy komplex programcsomag részeként árulják, az Illustrator mellett szól, hogy Macintosh számítógépeken is használható, minden szokásos vektoros formátumot kezel (importál és exportál), saját grafikus formátumát (.ai) a fontosabb grafikus és kiadványszerkesztő programok felismerik, eszközeit könnyen kezelik a piacvezető raszteres képszerkesztő (Adobe Photoshop) felhasználói, illetve ugyanezeket a vektoros rajzeszközöket építették be az egyik legújabb kedvenc, a kiadványszerkesztő Adobe Indesign programba is. A program CS (11.0) változata 2004-ben jelent meg, majd hamarosan, 2005-ben előrukkoltak a CS2 (12.0), majd 2007-ben a CS3 (13.0), 2009-ben a CS4 (14.0), 2010-ben a

CS5 (15.0), 2012-ben a CS6 (16.0), 2013-ban CC (17.0) változattal, amelyet magyar nyelvű felhasználói felülettel is kiegészítettek.

Az Illustratorból származó grafikák, lapterv felhasználhatók az interneten, nyomtatásban és multimédiás videoanimáció alapjaként. Az Illustrator fájlok természetesen más Adobe programokban is feldolgozhatók, sőt a program .ai formátumát a leggyakrabban használt irodai (például a Microsoft Word) és konkurens grafikai szoftverek (például a CorelDRAW) is felismerik. A legújabb technológiát a dinamikusan változó adatbázis tartalom nyugvó XML-dokumentumok, valamint a csoportmunka kiterjesztése testesítik meg. Az előbbi óriási segítséget nyújt egy sablonra épülő dokumentum előállításában, miközben biztosítja, hogy ne számtalan mutáció készüljön, az utóbbi pedig – ha a Creative Suite CC programcsomagot telepítettük – lehetővé teszi a munkacsoport számára a dokumentumok pontos verziókövetését, miközben a hozzáférési jogosultságok egy kézben tarthatók.

Az Illustratorral a rajzolás mellett szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható.

Az InDesign natív módon kezeli a Photoshop és az Illustrator fájlformátumait is, ezeket a dokumentumokat, objektumokat egyszerűen áthúzzhatjuk az InDesign kiadványokba. Az InDesign CC (Creative Cloud) változata valójában a program 9. nagy verziója. Segítségével egyszerű és komplex kiadványok, könyvek, sőt a CS5-ös változattól webre szánt dokumentumok szintén könnyen, gyorsan, tetszetősen tördelhetők, miközben a fejlesztők biztosították a konkurens formátumok átvételének lehetőségét is. A CS4-es változattól már dinamikus, online kiadványokat (SWF és PDF) formátumban is készíthetünk. A CS6-os változatban ismét „tisztába tették” a különböző formátumokat. Most már ugyanazt a kiadványt különböző elrendezés-klónokban tehetjük közzé az eltérő formátumú okostelefonok, tabletek és mobil vagy asztali számítógépek felé.

Az InDesign CS6 verzió óta új funkciókkal támogatja a dokumentumok nyomtatott formátumú és online kiadását, illetve mobil eszközön való közzétételét. Az Adobe Digital Publishing Suite az InDesign megszokott felületét használja a táblás eszközökre szánt kiadványok tervezésére és közzétételére. A különféle alternatív elrendezésekkel figyelembe vehetők a különféle eszközök eltérő meg-

jelenítési képességei és ugyanazon eszközön az eltérő tájolású (álló vagy fekvő) megjelenítés is.

A szoftver munkakörnyezete egyszerű, interaktív, a felhasználói felületet mindenki könnyen átalakíthatja úgy, hogy a legjobban segítse a hatékony munkát. Ez a kötet a felhasználói felület átalakításának lehetőségeivel, illetve a program vezérlő eszközeivel (ikonok, gyorsgombok) foglalkozik. A program használatával kapcsolatos egyéb tudnivalókat a *Kezdő lépések* kötetben tettük közzé.

Az ismeretlen szavakat, kifejezéseket általában első előfordulásuk helyén mutatjuk be, magyarázzuk. A magyar kifejezéseknél igyekeztünk következetesen alkalmazni a lokalizáció eredményeit is. Aki a korábbi angol változatot használta, vagy most is az angol verzió mellett maradt, annak hasznos lehet a kötet végén szereplő szótár, amely a program speciális szóhasználatát tükrözi.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Macintosh OS, vagy a Windows operációs rendszer alapfokú ismerete. Könyvünk alapjául egy Windows rendszeren futó, magyar nyelvű CC változat szolgált.

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némiképpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Adobe Reader, illetve Adobe e-Book Reader segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

A programot két, téma szerint jól elkülöníthető kötetben ismertetjük. Így nemcsak kisebb méretű, de olcsóbban letölthető állományokat adhattunk közre, ami különösen a felhasználók szerint szintén fontos szempont. A *Kezdő lépések* című kötet foglalkozik a program kiadványszerkesztői alkalmazásával, a kiadványok általános követelményeivel, valamint tárgyalja a fájlkezelő Adobe Bridge használa-

tát, míg a gyorsreferenciaként is használható *Haladóknak* című kötet mutatja be, hogyan alakíthatjuk át a felhasználói felületet úgy, hogy az a legjobban igazodjon munkastílusunkhoz, a CS4 csomag telepítésekor elérhető verziókezelést (amit sajnos a CS5-ös verziótól máris megszüntettek), a programban használható eszközök mellett az angol-magyar szótárt is.

Az InDesign CC főbb újdonságai röviden (ezekkel – amelyek mennyiségben messze elmaradnak az előző, CS6-os változatban megjelent újdonságoktól –, és a korábbi újdonságokkal is részletesebben foglalkozunk az első fejezetben):

A Creative Suite dobozos csomagját felváltotta a Creative Cloud letöltés, egyben előfizetés alapú terjesztési rendszere. A CC verzióból nem készülnek gyárilag adathordozók, az ebbe a csomagba tartozó szoftverek kizárólag letöltéssel szerezhetők be. Az egy hónapig ingyenesen használható változat letölthető a www.adobe.com oldalról, a hosszabb idejű, legális használathoz elő kell fizetnünk a szoftverre, amit aktiválnunk, a vásárláskor kapott kód megadásával hitelesíttetnünk kell.

A letöltéshez és a telepített szoftverek és tartalmak szinkronizálásához új alkalmazást fejlesztettek ki (Adobe Creative Cloud). Ennek segítségével a beállítások is szinkronizálhatók két számítógép (például a munkahelyi és az otthoni gép) között.

Új felhasználói felületet alakítottak ki, amelyen a sötét téma helyett világosabb színtémák is beállíthatók.

Az új verzió támogatja a nagy felbontású kijelzőket, egyelőre a Macintosh operációs rendszer alatt. Ilyen „retina” típusú kijelzőt használ például a MacBook Pro, illetve a legújabb iMac gép.

Windows és Macintosh operációs rendszer alatt egyaránt élvezhető a 64 bites támogatás, aminek köszönhetően elérhetjük a 3GB feletti memória tartományokat és nő a feldolgozási sebesség is.

Beépítették a QR-kód generálásának lehetőségét. Így magas minőségű, független QR kód grafikákat állíthatunk elő már az InDesign programban is. Ehhez az objektumhoz is beállíthatjuk az átlátszóságot, felülnyomás, direktszín és túltöltés nyomdai tulajdonságokat.

Továbbfejlesztették a betűtípus menüt. A betűtípusokat kereshetjük már a névtöredék alapján is. A betűtípus családok csoportosítva, almenüben jelennek meg. A kijelölt szöveg betűtípusa a kurzormoz-

gató nyíl billentyűkkel is módosítható. Kiemelt szerepet kapnak és könnyebben elérhetők kedvenc betűtípusaink. Így nem kell vesződnünk azzal, hogy például a magyar ékezetes karaktereket nem, vagy helytelenül tartalmazó betűtípusokat „kerülgessük”.

Egyszerűsítették az elektronikus könyvek számára kidolgozott EPUB exportálási munkafolyamatokat. Ugyanakkor választhatjuk a CSS nélküli exportálást is, ha a CSS-t egy másik, kipróbált fájlból, mintegy sablonként adjuk a projekthez. Az objektumstílusok osztályokká és címkékké leképezhetők. Új objektum-exportálási beállítások jelentek meg, amelyekkel címkézett PDF, EPUB, HTML formátumba menthetünk.

Megjelent az Adobe Exchange panel. Ennek segítségével ingyenes vagy fizetős tartalom, bővítmények és parancsfájlok tölthetők le. Ugyanakkor saját parancsfájljaink, sablonjaink, képeink is becsomagolhatók és közzétehetők.

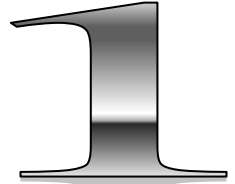
A **New Document** párbeszédpanelt kiegészítették egy **Preview** jelölőnégyzet kapcsolóval, amelyet bejelölve azonnal láthatjuk a beállítások hatását a dokumentumra.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni (beleértve a tartalmi pontosságot és a mondanivalót tükröző formát), ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2014. augusztus
Köszönettel

a szerző.

INDESIGN ALAPOK

Könyvünk első fejezetében az InDesign CS6 kiadványszerkesztő alapszolgáltatásait ismertetjük. Bemutatjuk a rendszer erőforrásigényét, a program telepítését, a használathoz szükséges parancsok közül az alapvetőeket, valamint a program súgójának használatát.

A kiadványszerkesztővel előállított, hajlékony vagy merevlemez (háttértárolón) tárolt állományt a következőkben dokumentumnak, illetve publikációnak, kiadványnak nevezzük (ezt jelzi a programmal előállítható fájlok *.indd* kiterjesztése is – mint „*InDesign Document*”). A kiadványban elhelyezhetünk táblázatokat, diagramokat, vektoros és raszteres (bitmap) képeket, ClipArt ábrákat, táblázatokat, sőt már korábban elkészített InDesign dokumentumokat is.

Bár az InDesign valódi kiadványszerkesztő program, így a szöveg rögzítésére is alkalmas, ugyanakkor a kimondottan erre a célra készített szövegszerkesztők kényelmi szolgáltatásait általában nem éri el. Ha van valamilyen jó minőségű szövegszerkesztőnk (például ilyen a Microsoft Wordje), akkor érdemes a szövegszerkesztés beviteli részét és alapvető javításait abban elvégezni, majd az anyagot átemelni az InDesign programba, ahol az illusztrációkat pontosabban elhelyezhetjük, a formázást, tördelést, jegyzékek generálását professzionálisan elvégezhetjük. Ez utóbbiakhoz természetesen itt találunk több és jobb eszközt, mint egy szövegszerkesztőben.

A kiadványszerkesztővel előállított dokumentum formázása a „végtermék” megjelenésének szabályozását jelenti (lapméretek és irányítottság, objektumok elhelyezése, sorrendje, margók, oldal-számozás, igazítások, szegélyezés (benne akár átmenetekkel), karakterformák, iniciálék, díszítések, a szöveg különféle kiemelése stb. beállítása).

Könyvünkben a program alkalmazásakor a leütendő billentyűket keretezve jelöljük, például: **Enter**. Az egyszerre leütendő billentyűket (azaz a billentyűkombinációkat) a következőképpen jelöljük, például: **Ctrl+B**, míg az egymás után lenyomandó billentyűsorozatot:

például **Alt,V,T**. A funkcióbillentyűket **F1..F11**-el jelöljük. Az egyes menük parancsaira menü/parancsnévvel hivatkozunk, például: **Nézet/Próbanyomatszínek**. Ha a menüpontból almenü indítható, akkor azt a ▶ jellel jelöljük, például: **Nézet/Nyomatszimuláció beállítása ▶ Egyéni**.

A parancsok írásmódja **vastag** betűs. Az így jelölt szavak általában megtalálhatók a nyomtatott könyveink végén a tárgymutatóban is – az elektronikus könyvek esetében viszont kereshetünk a dokumentum teljes szövegében. Ugyanígy vastag betűvel jelöljük a párbeszédpaneleden előforduló nyomógombokat is, például: **Mégse**.

Újdonságok története

Az InDesign minden egyes változata számos újdonsággal jelentkezett, ezért nem tartjuk fölöslegesnek ezek összefoglalását, amely különösen azoknak lehet hasznos, akik a korábbi változatokról frissítenek a legújabb programra.

Az InDesign CS2 újdonságai

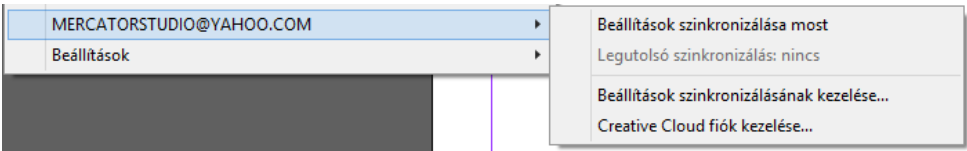
Azok számára, akik korábbi változatról frissítenek, összefoglaljuk a program korábbi, CS (3.0) változatához képest megváltozott és újdonságként megjelent legfontosabb elemeket, szolgáltatásokat. A kisebb változásokat a program funkcionális ismertetésénél írjuk le. Aki most ismerkedik az InDesign programmal, az nyugodtan ugorja át ezt a részt és csak a program alaposabb megismerését követően térjen ide vissza.

Új vizuális fájlböngésző

Eddig csak a konkurens programok segítették a fájlmegnyitást az állományok mintaképeinek megjelenítésével. A CS változatban módosítottak az állományböngészőn, mely a képek, dokumentumok rangsorolását is biztosítja.

Új frissítési eljárás és szinkronizálás

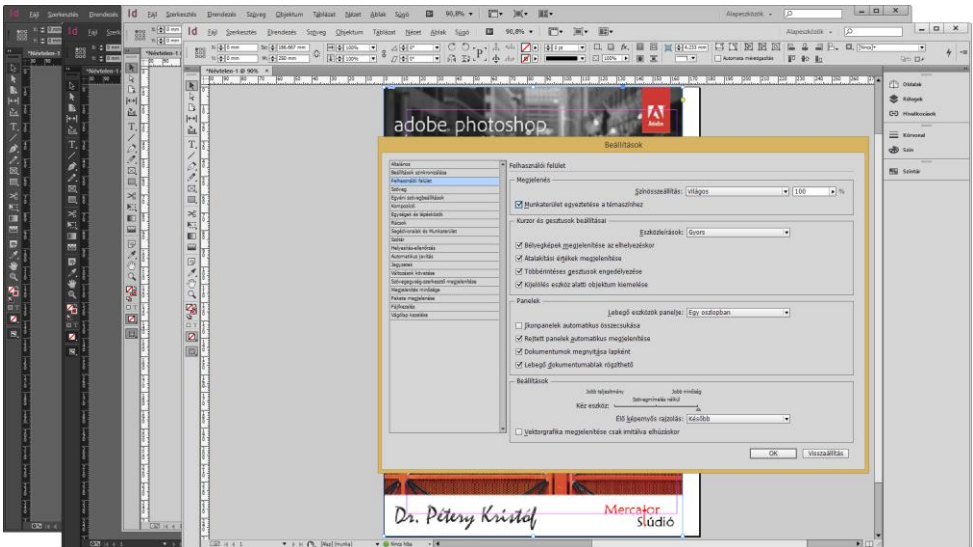
A letöltéshez és a telepített szoftverek és tartalmak szinkronizálásához új alkalmazást fejlesztettek ki (Adobe Creative Cloud). Ennek segítségével a beállítások is szinkronizálhatók két számítógép (például a munkahelyi és az otthoni gép) között. A frissítési, szinkronizálási lehetőséget és CC fiókunk kezelését az InDesign program használata közben a **Szerkesztés** menüben érjük el.

1-144. ábra

Új felhasználói felület

A CC verzió felhasználói felületét úgy alakították ki, hogy a sötét téma helyett világosabb színtémák is beállíthatók, amelyhez a munkaasztal színe egy jelölőnégyzet kiválasztásával igazítható.

1-145. ábra

Nagy felbontás támogatása

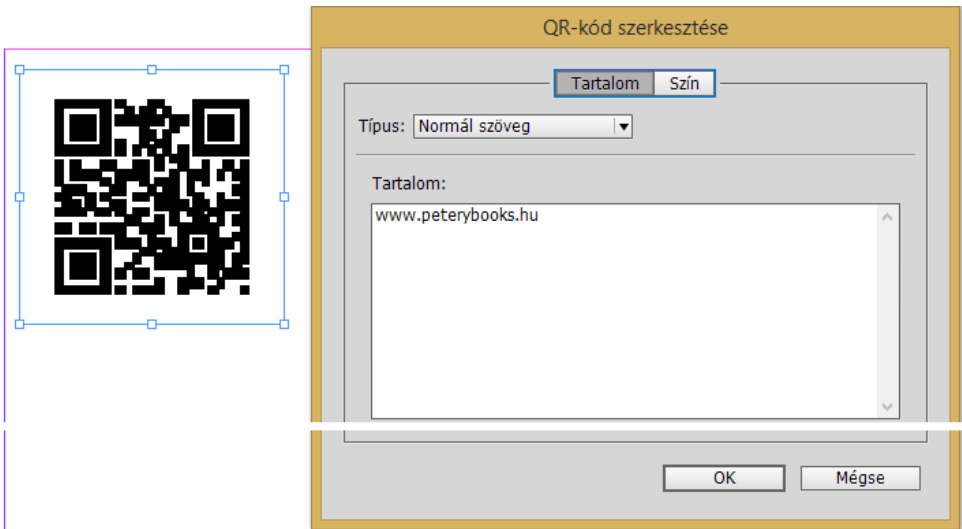
A CC új verzió támogatja a nagy felbontású kijelzőket, egyelőre a Macintosh operációs rendszer alatt. Ilyen „retina” típusú kijelzőt használ például a MacBook Pro, illetve a legújabb iMac gép.

64 bites támogatás

Windows és Macintosh operációs rendszer alatt egyaránt élvezhető a 64 bites támogatás, aminek köszönhetően elérhetjük a 3GB feletti memória tartományokat és nő a feldolgozási sebesség is.

QR-kód generálása

Beépítették a QR-kód generálásának lehetőségét. Így magas minőségű, független QR kód grafikákat állíthatunk elő már az InDesign programban is. Ehhez az objektumhoz is beállíthatjuk az átlátszóságot, felülnyomást, direktszín és túltöltés nyomdai tulajdonságokat.

1-146. ábra

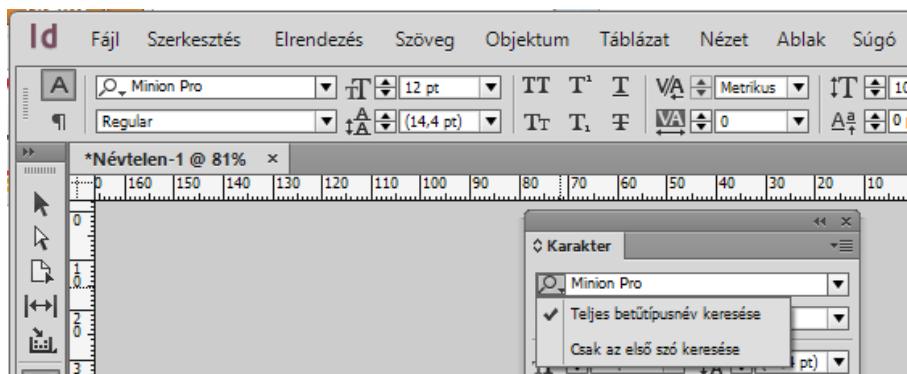
A QR kódot a befoglaló objektum, vagy helyőrző kiválasztása után, az **Objektum** menü **QR-kód generálása** parancsával hozzuk létre. Ha előzetesen nem választottunk ki helyőrzőt, akkor a parancs kiadása után megadjuk a kód szövegét, beállításait, majd a kód helyét húzással adjuk meg. A kijelölt kód utólag is módosítható az **Objektum** menü **QR-kód szerkesztése** parancsával.

Betűtípus-kezelés továbbfejlesztése

Továbbfejlesztették a betűtípusok kezelését, mely érintette a betűtípusok megjelenését, keresését, kiválasztását egyaránt. A betűtípusokat kereshetjük már a névtörök alapján is. A betűtípus családok csoportosítva, almenüben jelennek meg. A kijelölt szöveg betűtípusa a kurzormozgató nyíl billentyűkkel is módosítható. Kiemelt szerepet kapnak és könnyebben elérhetőek kedvenc betűtípusaink. Így nem kell vesződnünk azzal, hogy például a magyar ékezetes karaktereket nem, vagy helytelenül tartalmazó betűtípusokat „kerülgeszük”.

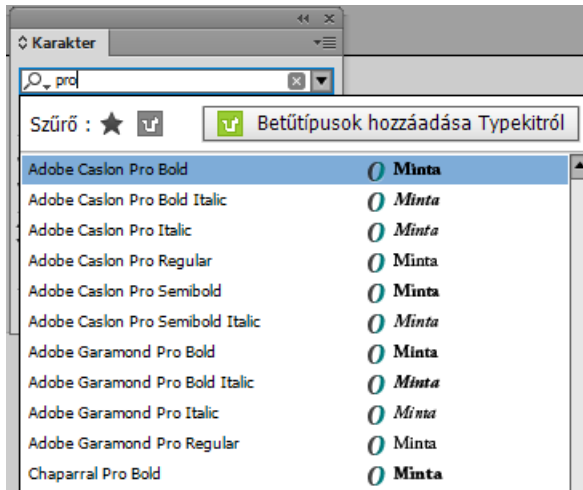
A betűtípus lista módosítása

A **Karakter** panelen és a **Vezérlőpanelen** egyaránt új vezérlőelem jelent meg. A nagyító ikonnal lenyitható listában válthatunk a teljes betűtípus név keresése és a csak első szó keresése között (lásd az 1-147. ábrát).

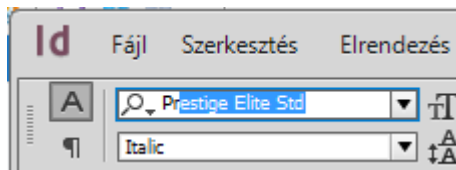
1-147. ábra

Az első esetben a keresőmezőben végzett szövegbeírással párhuzamosan megjelennek a találatok a listában (lásd az 1-148. ábrát). Ilyenkor a begépelte, keresett szöveg a betűtípusnévben bárhol előfordulhat. A keresőmező végén megjelenő x ikonnal a keresőmezőt törölhetjük. A keresési eredmények is listaként jelennek meg.

1-148. ábra

A második esetben, amikor a *Csak az első szó keresése* lehetőséget választjuk, a program a lista elejét vizsgálja, és a beírt szöveget kiegészíti a javasolt (megtalált) betűtípus nevével (lásd az 1-149. ábrát). Ha ilyenkor már nem tudunk tovább gépelni, akkor biztosak lehetünk abban, hogy gépelnünk felesleges is lenne, mert már nincs másik olyan betűtípusnév, amely illeszkedne a keresőmezőbe begépelte karakterekhez.

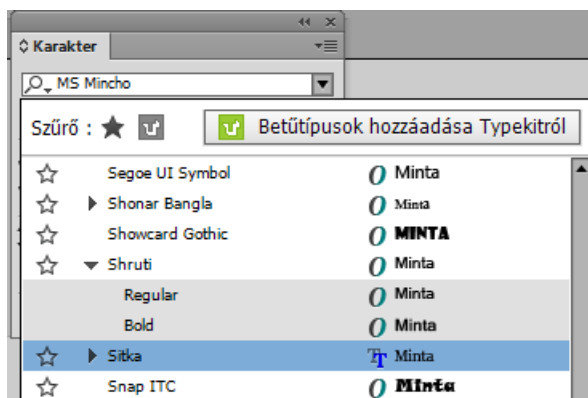

1-149. ábra

A keresőszöveg begépelése nélkül, a lista végén látható ▼ ikonnal a teljes betűtípuslista jeleníthető meg.

Betűtípus kiválasztása

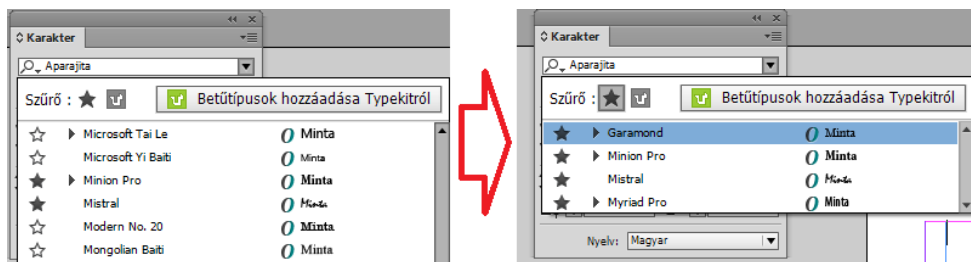
Ha nem kerestünk, akkor a listában a betűtípus családokat a ▶ szimbólum jelzi a család neve előtt. Erre kattintva, vagy az **AltGr+↓** billentyűkombinációval kinyithatjuk a betűtípus családot (lásd az 1-150. ábrát). A kurzormozgató nyilakkal vagy egérekattintással kijelölt betűtípust az **Enter** billentyűvel, vagy kattintással választjuk ki.

1-150. ábra

Kedvenc betűtípusok használata

Az új kedvenc betűtípus lehetőséggel még gyorsabb a munka. A gyakran használt betűtípusokat megjelölhetjük a listában a nevük előtt látható ★ szimbólumokra kattintva (lásd az 1-151. ábra bal oldalát). A kedvenc betűtípusok előtt a csillag kitöltve jelenik meg.

1-151. ábra

Ezt követően a lenyitott lista felett látható Szűrő: ★ ikonnal a kedvenceken kívüli összes többi betűtípus elrejtethető (lásd az 1-151. ábra jobb oldalát). A szűrő a ★ ikonnal kikapcsolható is.

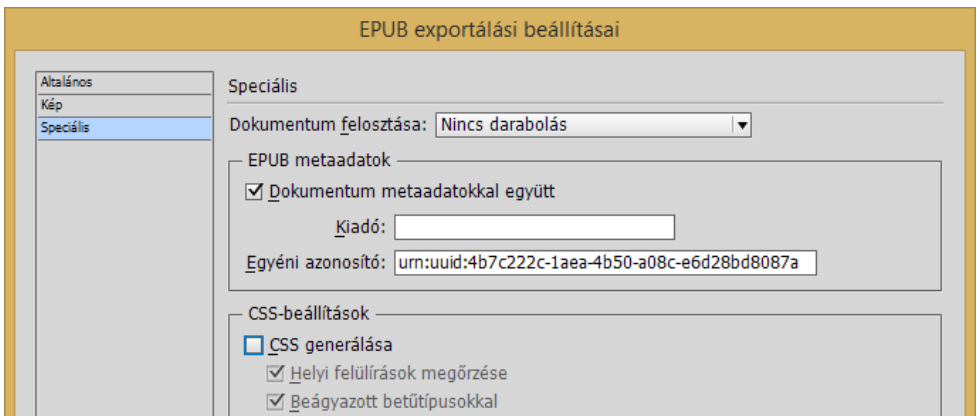
A kedvencek közé vétellel az adott betűtípus család minden eleme a kedvencek sorába kerül.

Egyszerűsített EPUB exportálás

Egyszerűsítették az elektronikus könyvek számára kidolgozott EPUB exportálási munkafolyamatokat. Ugyanakkor választhatjuk a CSS nélküli exportálást is, ha a CSS-t egy másik, kipróbált fájlból, mintegy sablonként adjuk a projekthez. Az objektumstílusok osztályokká és címkékké leképezhetők. Új objektum-exportálási beállítások jelentek meg, amelyekkel címkézett PDF, EPUB, HTML formátumba menthetünk.

Exportálás CSS nélkül

Sokan használnak más szoftverekkel felépített, illetve házi szabványként alkalmazott stíluslapokat. Ezek használatához érdemes az EPUB exportálást a CSS fájl generálása nélkül oldjuk meg. Ilyenkor csak a stílusokhoz társított osztályok jelennek meg a HTML címkékben, és felülíró osztályok sem készülnek. A **Fájl/Exportálás** parancssal megjelenített párbeszédpanelen válasszuk az *EPUB* típust!

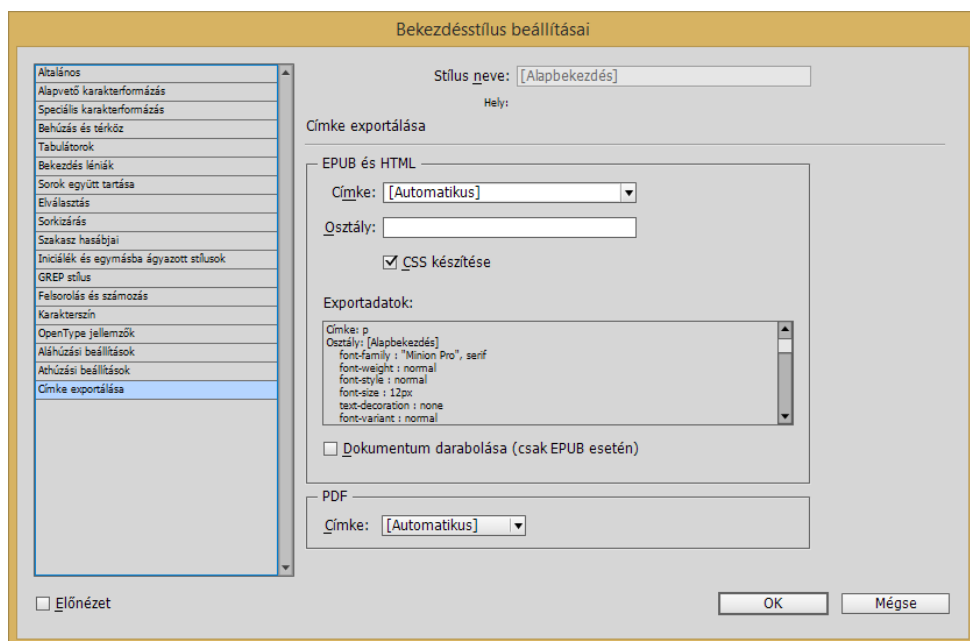

1-152. ábra

Az ekkor megjelenő exportálási beállítások párbeszédpanelen töröljük a **CSS generálása** jelölőnégyzetet!

CSS exportálása

Amennyiben a CSS fájl generálását kérjük, úgy abba már bekerülhetnek a **Bekezdés-, Karakter és Objektumstílus** párbeszédpaneleken beállított jellemzők is, ha bejelöljük a **Címke exportálása** kategóriában a **CSS készítése** jelölőnégyzetet (lásd az ábrát). Ilyenkor a program CSS osztályt hoz létre az adott stílushoz. Minden stílushoz csak egy (külön) osztály rendelhető, ha több stílushoz azonos osztályt rendelünk, hibaüzenetet kapunk.

1-153. ábra

Tartalomjegyzék generálása

Megújult a Tartalomjegyzék szövegegység, mely most már a többi szövegegységhez hasonlóan exportálható. Ha nincs szükségünk a generált jegyzékben az oldalszámok megjelenítésére, akkor azok kézi szerkesztéssel is eltávolíthatók, vagy újragenerálhatjuk a jegy-

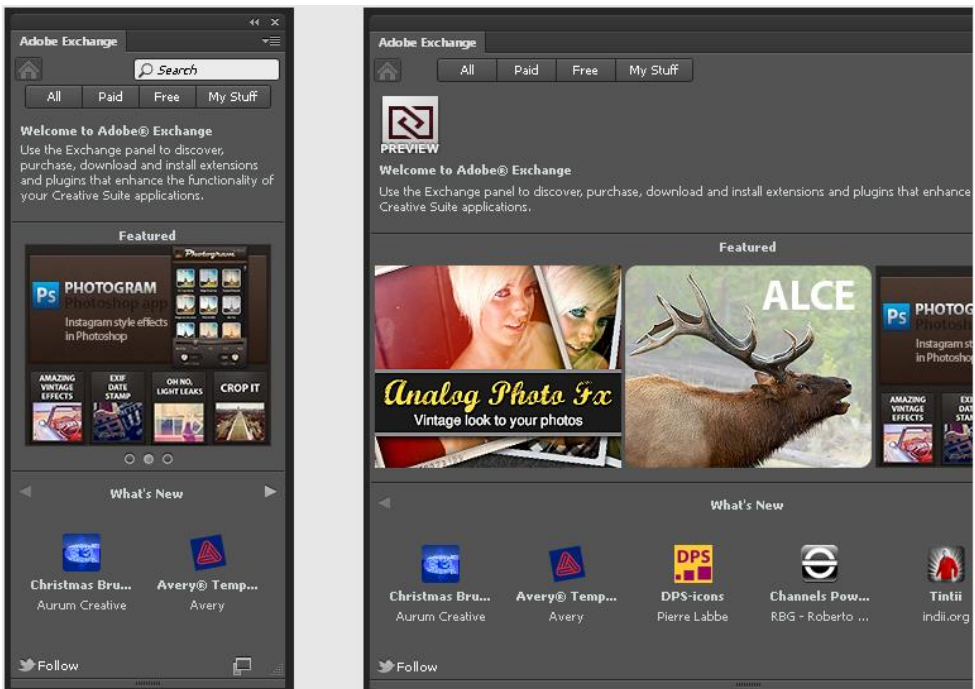
zékét oldalszámok nélkül. Ha a jegyzéket vagy egyes részeit áthelyezzük, illetve másoljuk, a hiperhivatkozások és a forrásbekezdések (EPUB exportálásakor) továbbra is használhatók maradnak.

Tárgymutató generálása

Az új EPUB exportálás támogatja a tárgymutatókat is. Ezért az exportált EPUB fájlban megjelennek az indexelt kifejezések és hivatkozások.

Az Adobe Exchange panel

Az új Adobe Exchange panel segítségével ingyenes vagy fizetős tartalom, bővítmények és parancsfájlok tölthetők le. Ugyanakkor saját parancsfájljaink, sablonjaink, képeink is becsomagolhatók és közzétehetők.

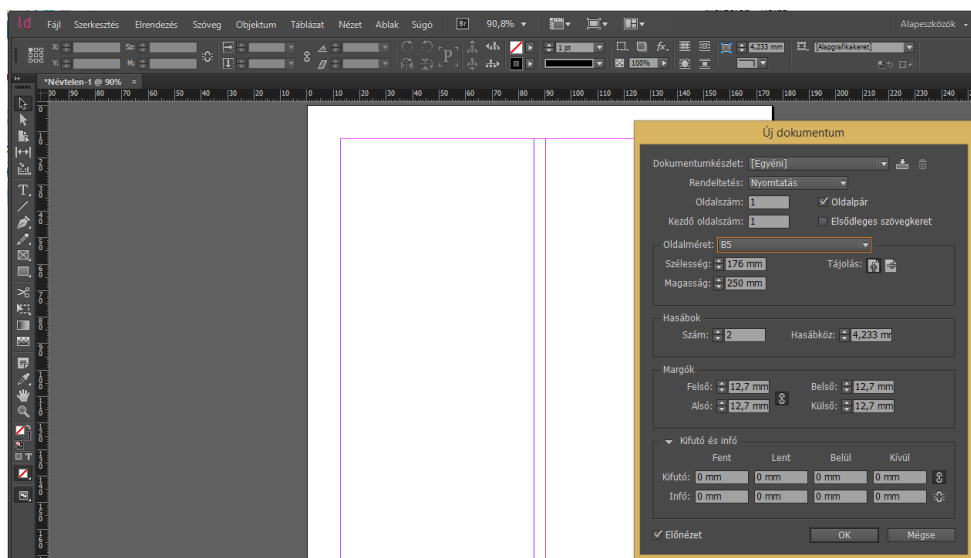

1-154. ábra

A panelt az **Ablak** menü **Kiterjesztések** ▶ **Adobe Exchange** paranccsal jeleníthetjük meg.

Egyéb újítás

Az **Új dokumentum** párbeszédpanelt kiegészítették egy **Előnézet** jelölőnégyzet kapcsolóval, amelyet bejelölve azonnal láthatjuk a beállítások hatását a dokumentumra.

1-155. ábra

A program környezete

Programkörnyezeten mindazon eszközök összességét értjük, amelyek lehetővé teszik egy program használatát. Ezek alapvetően két részre oszthatók: a hardverre (mint a futtató gép és a perifériák együttese) és a szoftverre. Ebben a részben a hardverkörnyezetet ismertetjük, a szoftverkörnyezetre és a kezelői felületre később, a program telepítésének leírása után térünk ki, akkor ugyanis a leírta-

kat már ennyi ismeret birtokában is követhetjük a számítógép képernyőjén.

A számítógép típusát, összetételét alapvetően az operációs rendszer igénye szabja meg. Az InDesign kiadványszerkesztő program CC változata Macintosh, illetve IBM kompatibilis számítógépeken használható. Az alábbiakban ismertetjük a program működtetéséhez éppen elégséges, illetve célszerűen megfelelő személyi számítógépek összetételét.

Mindenképpen ajánlatos azonban a megfelelő méretű, legalább 2 Gbyte memória és 1024x768 képpont felbontásra legalább 64k (true color) szín megjelenítése mellett alkalmas képernyő. A program rengeteg szolgáltatása meglehetősen nagy háttértár igénnyel is jelentkezik.

A minimális (éppen elégséges) számítógép-összetétel:

✚ Windows operációs rendszer alatt:

- Intel® Pentium® 4 vagy AMD Athlon® 64 processzor.
- Microsoft® Windows® 7 Service Pack 1, Windows 8, vagy Windows 8.1.
- 2 GB RAM memória.
- 2,6 GB szabad merevlemez-terület; a telepítés során további lemezterület szükséges (a program nem telepíthető flash-alapú, cserélhető tárolóeszközökre).
- 1024x768 képpont felbontású kijelző (1280x800 képpont felbontás ajánlott), 32 bites színmélységű és legalább 512 MB VRAM memóriával rendelkező videokártya.
- Adobe® Flash® Player 10 az SWF exporthoz.

✚ Macintosh operációs rendszer alatt:

- Többmagos Intel processzor 64 bites támogatással.
- Mac OS X 10.7. vagy 10.8., vagy 10.9.
- 2 GB RAM memória.
- 2,6 GB szabad merevlemez-terület; a telepítés során további lemezterület szükséges (a program nem telepíthető kis- és nagybetűket megkülönböztető fájlrendszerű kötetre és cserélhető, flash-alapú tárolóeszközökre).